A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע ניט פרייחיים פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIII No. 4783 | TORONTO, TUESDAY, JUNE 8 1926, | יום ג׳ כ״ז סיון, פרשת קרח, תרפ״ו. | טאראנטא, דינסטאג דער 8־טער יוני, 1926. | PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave. New York, N. Y.

אויפשטאנד פון אוקראינער אין מזרח גאליציען

פיעלע טויט און פארוואונדעט אין גאסען שלאכטען צווישען אוקראינער נאציאנאליסטען און פוילישע סאלדאטען. — אוקראינער פארערען אז א נאציאנאלע פארזאמלונג זאל איינבארופען ווערען אין מזרח גאליציען. — פויערים אנטזאגען זיך צו צאהלען שטייערן צו דער רעגיערונג. — פיעלע קאמוניסטען אין טארנאפאל ארעסטירט.

איבער טויזענט קרעמער אין ירושלים זענען גרייט ארויסצוגעהן אין סטרייק

ירושלים, יוני 7, (איטא).

נאכדעם ווי דער מעיאר פון ירושלים האט זיך אריינגעמישט, האבען די ירושלים׳ער סוחרים באשלאסען אפצולייגען דעם סטרייק וועלכער איז געווען באשטימט פאר מאנטאג, ביז מיטוואך.

דער מעיאר פון ירושלים האט אויפ׳ן פארלאנג פון הייקאמישיאנער, לארד פלומער, געפירט פארהאנדלונגען מיט די בעלי בתים פון די הייזער אז זיי זאלען ניט העכערען די דירה־געלט.

די סוחרים ערקלעהרען אז די בעלי בתים ווילען א העכערונג פון 100 פראצענט לויט עס איז געווען לעצטעס יאהר, און טויזענט פראצענט מעהר ווי עס איז געווען פאר דער מלחמה.

די קאמיסיע פון די סוחרים האט ערקלערט אז 1100 סוחרים זענען גרייט ארויסצוגעהן אין סטרייק.

שווארצבארדס פרוי פארלאנגט ניט קיין פינאנציעלע הילף

שווארצבארד׳ס פרוי האט זיך געווענדט צו דער פרעסע מיט א בקשה באקאנט צו מאכען, אז זי פארלאנגט ניט קיין פינאנציעלע הילף. זי ערקלערט אז זי קען אליין גענוג פארדינען אום זיך צו ערנעהרען. זי וויל ניט דעריבער אז ערגעץ זאל געזאמעלט ווערען געלט פאר איהר און איהר קינד.

נאצאל פון משומדים פארגרעסערט זיך

בערלין, יוני, 7, (איטא).

423 אידען האבען זיך באקעהרט צום פראטעסטאנטישען גלויבען אין יאהר 1925, אזוי מעלדעט א סטאטיסטיק וועלכע איז פארעפענטליכט געווארען פון דער דייטשער פראטעסטאנטישער קירכע.

אין יאהר 1924 האבען זיך 243 אידען באקעהרט צום פראטעסטאנטישען גלויבען.

גרויסע אידישע מעבעל פאבריק אין טונים פארניכטעט פון פייער

טונים, יוני 7, (איטא).

א אידישע מעבעל פאבריק וועלכע געפינט זיך אין דער סאמע האלץ פונ׳ם אידישען קוואדראטאל, איז פארניכטעט געווארען פון פייער אין מיטען נאכט.

א גרויסע פאנים האט אויסגעברא־כען צווישען דער אידישער באפעלקערונג צו פראטעסטירען געגען דער אנקלאגע רונג, ווייל דער פייער האט באדראהעט וועלכע איז געמאכט געווארען פון דער דעם גאנצען אידישען קווארטאל, מענ־ פאשיסטישער פרעסע, אז די איטאליע־ישען אין נאכט קליידער זענען ארומלע־ניישע אידען פון טונים זענען אנטי פא־לאפען איבער די גאסען און האבען גע־שיסטען.

נ״ן מיטגלידער פון דער קאר שרייהען.

צו קיין ערענסטע רעזולטאטען איז מערין קאמער צוזאמען מיט׳ן פרעזידענט עס ניט געקומען, בלויז צוואנציג אידישע האבען אויס פראטעסט רעזיגנירט.

ענגלישע קוילען מיינער זענען גרייט ווידער צו פארהאנדלען

לאנדאן, יוני 7.

עס איז זעהר מעגליך אז דער פאר־ צווייגענער קוילען סטרייק אין ענגלאנד זאל זיך נאך אין גיכען ענדיגען.

א. דזשיי. קוק, דער סעקרעטאר פון דער מיינערס פעדעראציע, האט היינט ערקלעהרט אז ער איז במעט ווי זיכער אז די מיינער עקזעקוטיוע, וועלכע פאר־ מאכען דעם אויפהער פון דער קאר זאמעלט זיך מארגען, וועט אננעהמען דעם פארשלאג וועלכער איז געמאכט גע־ווארען פון די מיינער בעלי בתים.

לעצטע וואך האבען די מיינען בעלי בתים פארגעשלאגען אז קלענערע קאמי־ סיעס פון בעלי בתים און פון די ארי־ בייטער זאלען אויסגעקליבען ווערען און אז די מיינער עקזעקוטיוע, וועלכע פאר־ מאכען דעם סטרייק.

אידישע פאבריקאנטען אין מאנטרעאל האבען געהאט צווייערליי ביכער אום ניט צו צאהלען קיין שטייער

קאסטאם אינספעקטאר באריכטעט צו דער אינטערזוכונגס האמיסיע אז אידישע פאבריקאנטען האבען גע־ פעלשט זייערע ביכער ניט צו צאהלען קיין סיילס טעקס, און עס איז זעהר שווער זיי צו ברייני־ גען אין געהיקט צו א משפט

אטאוואה, יוני, 7.

ביי דער חיינטיגער זיצונג פון דער קאסטאם אונטערזוכונגס קאמיסיע האט ה. ל. קאלדער, דער לאיער פון דער קא־ מיסיע, פארגעזעצט צו לייענען דעם באר־ ריכט פונ׳ם חויפט אינספעקטאר א. ל. פענערי פון קאסטאם דעפארטמענט אין צוזאמענהאנג מיט דער אונטערזוכונג וועלכע איז געמאכט געווארען אין מאנ־ טרעאלער האפען.

אין זיין באריכט זאגט דער אינ־ ספעקטאר אז נאך אן אונטערזוכונג, וועלכע איז געמאכט געווארען אין קאסטאם אפיס האט זיך ארויסגעוויזען, אז פיעלע פאבריקאנטען האבען ניט נע־ צאלט דעם ריכטיגען „סיילס־טעקס״. די דאזיגע פאבריקאנטען זאגט דער באר־ ריכט זענען אידען.

אן אונטערזוכונג, זאגט דער באר־ ריכט, איז אויך געמאכט געווארען אין די ביכער פון די דאזיגע פירמען און עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז איינציגע האב־ בען געהאט צווייערליי סעטס ביכער, איינע פאר׳ן „סיילס־טעקס״ און די צווייטע פאר די ניט ריכטיגע רעקארדס.

די דאזיגע פירמען זענען אנגעקלאגט געווארען אין נעריכטס, אבער ווי דער אינספעקטאר באריכטעט ווערען גרויסע אז פיעלע פאבריקאנטען האבען ניט נע־ צאלט דעם ריכטיגען „סיילס־טעקס״. די דאזיגע פאבריקאנטען זאגט דער באר־ ריכט זענען אידען.

אן אונטערזוכונג, זאגט דער באר־ ריכט, איז אויך געמאכט געווארען אין די ביכער פון די דאזיגע פירמען און עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז איינציגע האב־ בען געהאט צווייערליי סעטס ביכער, איינע פאר׳ן „סיילס־טעקס״ און די צווייטע פאר די ניט ריכטיגע רעקארדס.

די דאזיגע פירמען זענען אנגעקלאגט געווארען אין נעריכטס, אבער ווי דער אינספעקטאר באריכטעט ווערען גרויסע שטערונגען געליידן אין ווע.

צאהלען אויך ניט קיין איינקונפט שטייערען

ווייטער זאגט דער באריכט, אז די אידישע פאבריקאנטען צאהלען ניט דעם געהעריגען איינקונפט שטייער און דער איינקונפט שטייער קאלעקטאר האט פארלאנגט די דאזיגע פירמען אין גע־ ריכט, אבער אויך אין דעם פאל זעהט זיך, אז אלע שטערונגען ווערען געמאכט עס זאל ניט קומען אין גערוכט.

ועד הלאומי דעלעגאציע באקומט שעהנע אויפנאהמע אין זשענעווא

זשענעווא, יוני, 7, (איטא).

דער היינער אידישער סטודענטען פארעין „השחר״ האט געגעבען א הויסארטיגע אויפנאהמע דער דעלעגא־ ציע פון ועד הלאומי וועלכע איז אהער געקומען צו די זיצונגען פון דער מאנדא־ טען קאמיסיע.

די דעלעגאציע און דער פארזיצענ־ דער פונ׳ם פארעין האבען געהאלטען רעדען.

די פעטיציע וועלכע איז צוגעשטעלט געווארען צו דער מאנדאטען קאמיסיע פון דער אנודת ישראל איז איבערגעגע־ בען געווארען צו עדעם א. בוגאוויצקעל דער מיטגליעד פון שווערען צו שטודי־ רען עס און אריינברייגען א באריכט, און די פעטיציע פון די אראבער איז איבערגעגעבען געווארען צום שפאניש־ מיטגליעד פראפעסאר ליפאלאסיאס.

אידישע קינדער דאר־ פען שבת ניט לעהרנען

בערלין, יוני, 7, (איטא).

דער בילדונגס מיניסטער פון הע־ סען האט פארעפענטליכט א באפעהל צו באפרייען אידישע קינדער פון די רעגיע־ רונגס שולען שבת.

שיפען אנגעקומען

די פאלענדע שיפען זענען געגען אריינגעקומען אין מאנטרעאל׳ס האפען: „גרעליאן״ פון אלעקסאנדריען. „מאן פראנציסקא״ פון סידני. „ברענט קאונטי״ פון האמבורג. „מאנטקלעיר״ פון לוועערפול. „אלוניא״ פון לאנדאן.

חיים נחמן ביאליק באהערט מיט א טיטול

נ״יריארק, יוני, 17, (איטא).

צוועלף רבנים האבען גראדואירט פונ׳ם אידישען טעאלאגישען סעמינא־ ריום לעצטען זונטאג נאכמיטאג. עס האבען אויך גראדואירט 32 לעהרער.

פאלאסאן סטראק און דר. סיידרוס אדלער האבען באערהרט חיים נחמן ביאליק דעם באריהמטען אידישען פאעט מיט׳ן טיטול דאקטאר פון העברייאישען געזעץ.

רומענישער אנטיסעמיט האט געליי־ קענט אז יעזום איז געווען א איד

בוקארעסט, יוני, 7, (איטא).

דער הייליגער סינאד אין רומעניען באשולדיגט דעם באריהמטען אנטיסע־ מיטישען אנפיהרער פראפעסאר קוזא אין אפיזורסות און גאט לעסטערונג.

דער סינאד ערקלעהרט, אז דער־ פראפעסאר האט אין זיינע פאמפלעטן דע־ רען וועלכע ער האט געהאלטען ביי די לעצטע וואהלען אין רומעניען באליידיגט יעצט דעם אמת׳ן פעקעל.

דעם גרינדער פון קריסטענטום.

דער סינאד זאגט, אז קוזא האט געלייקענט אז יעזוס איז געווען א איד קוזא זאל זיך האבען אויסגעדריקט, אז יעזוס איז געווען ניט מעהר ווי א סימ־ באל און אין העכסטען פאל אן אפאס־ טאל, דעריבער האט ער אויסגעשריהען: „נידער מיט די אידען און זייער תורה״.

פראפעסאר קוזא האט אויף זיין

עסטרייכישע באראנעסע האט געהאלטען איהר פארשפרעכען

ווען די באראנעסע האט געהערט, אז דער פרינץ איז געפאלען, האט זי גע־ האלטען דעם אפמאך. דער פרינץ האט אינ׳ם דועל אבער איין האנט פארלוירען.

האט איבערגעלאזען 3 מיליאן דאלאר

ווי מען דענקט האט דער פאר־ שטארבענער פילאנטראפ טשעסטער ד. מעסי איבערגעלאזען א פארמעגען פון איבער דריי מיליאן דאלאר.

א דריטעל האט ער איבערגעלאזען פאר זיין זוהן האנ. ווינסענט מעסי, א דריטעל פאר צדקה און דאס איבעריגע פאר די איבערגע מיטגלידער פון זיין פאמיליע.

פיעלע טויט און פארוואונדעט אין גאסען שלאכטען צווישען אוקראינער נאציאנאליסטען און פוילישע סאלדאטען. — אוקראינער פארערען אז א נאציאנאלע פארזאמלונג זאל איינבארופען ווערען אין מזרח גאליציען. — פויערים אנטזאגען זיך צו צאהלען שטיי־ערן צו דער רעגיערונג. — פיעלע קאמוניסטען אין טארנאפאל ארעסטירט.

טארנאפאל, לעמבערג, טארנאו און יראסלאו געשטעלט אונטער קריעגס צושטאנד

וואדען אונטער קריעגס צושטאנד. לעמ־ בערג און טארנאפאל זענען געשטעלט געווארען אונטער באלאגערונגס צו־ שטאנד, צוליעב די זעהר ערענסטע אונ־ רוהען וועלכע האבען דארטען אויסגע־ בראכען.

דער בלוטיגסטער צוזאמענשטויס איז פארגעקומען צווישען אוקראינע־ דעמאנסטראנטען און דריי אפטיילונגען סאלדאטען אין טארנאפאל.

איבער דריי טויזענט אוקראינע־ נאציאנאליסטען האבען זיך באטייליגט אין דער דעמאנסטראציע אין האבען גע־ פאדערט אז אן אוקראי. נאציאנאלע פארזאמלונג פאר די אונאבהענגיגקייט פון מזרח גאליציען זאל איינגערופען ווערען.

די סאלדאטען האבען געוואלט פא־ נאנדערטרייבען די דעמאנסטראנטען אין עס איז געקומען צו א בלוטיגער שלאכט אין וועלכער פיעלע זענען געפאלען טויט און איבער 50 פארוואונדעט. אויסער דעם האט די פאליציי ארעסטירט איבער הונדערט סטודענטען.

אנרוהען אין אנדערע שטעדט

אוקראינער דעמאנסטראציעס זענען אויך פארגעקומען אין טארנאו, יראס־ לאו און לעמבערג.

אין לעמבערג האט א מחנה פון איבער טויזענט אוקראינער געשטורמט די צענטראלע טורמע פארערענדיג, אז אלעס אליטישע ארעסטירטע זאלען באר־ פרייט ווערען.

אין לעמבערג און אין טארנאפאל זענען 78 קאמוניסטען ארעסטירט גע־ ווארען.

אלע צייטונגען אין מזרח גאליציען זענען אונטער א שטרענגער צענזור. מען ווייסט ניט פיעל וואס דארטען קומט פאר. מען ווייסט אבער, אז די פויערים האבען זיך געזאמלט צו צאהלען שטייערען צו דער רעגיערונג און דאס ווערט פון דער רעגיערונג צוגעשריבען צו דער קאמוניסטישער פראפאגאנדע.

האט א פארקעהרטע ווירקונג

מען גלויבט אז דאס וואס די פוי־ לישע רעגיערונג באנוצט זיך מיט סאל־ דאטען אונטערצודריקען דעם אויפשטאנד אין מזרח גאליציען, האט זי פארקעהרטע ווירקונג אויף די נאציאנאליסטען וועל־ כע פארערען אז מזרח גאליציען זאל זיין אונאבהענגיג, און דאס וועט בלויז דעם תאמף פארשטארקערען.

ווארשא איז שטארק אנגרוהיג

אין ווארשא פיהלט זיך א שטארקע אונרוהיגקייט צוליעב די אונרוהען וועל־ כע קומען פאר כמעט איבער׳ן גאנצען לאנד. דערצו איז נאך צוגעקומען א נייער שרעק צוליעב דעם וואס דייטש־ לאנד האט אנגעהויבען צו שיקען א גרויס־ סע צאהל סאלדאטען דורכ׳ן פוילישען קארידאר נאך מזרח פרייסען. דייטש־ לאנד שיקט איהרע סאלדאטען אויף מאנ־ נעווערס אבער די פוילישע רעגיערונג האט מורא און דער רעזולטאט דערפון איז וואס נעגעראל פילסודסקי האט נאכיין פאטעראנען געשטעלט אונטער באלאר־ ענרונגס צושטאנד.

ווארשא האט אויך מורא אז בעגעראל האלער וועט יעצט אויסנוצען די געלע־ גענהייט צו מאכען א קאנטר רעוואלו־ ציע.

האט אויפגעגעבען זיין הויפט פארערונג

נעגעראל פילסודסקי האט שוין יעצט אויך אויפגעגעבען זיין הויפט פאר־ דערונג אז דער סיים זאל געבען דעם פרעזידענט מעהר קאנסטיטוציאנעלע רעכט. ער פארלאנגט בלויז אדמינ־ סטראטיווע ענדערונגען. פילסודסקי פאר־ לאנגט אויך ניט אז דער סיים זאל זיך אויפלייזען, נאר ער זאל זיך שליסען ביז געוויסע.

גאנצע ניו יארקער איסט סייד אין גרויס טרויער צוליעב׳ן טראגישען טויט פון מאיר לאנדאן

עקס קאנגרעסמאן מאיר לאנדאן איבערגעפאהרען געווארען פון אן אויטא מאביל. שטארבט שפעטער פון די וואונדען אין האספיטאל. — בעט פאר׳ן טויט אז דער טרייבער פון אויטאמאביל זאל ניט אב־ געקלאגט ווערען

ניו־יארק, יוני, 7, (איטא).

די גאנצע ניו־יארקער איסט סייד אין גרויס טרויער צוליעב דעם פלוצ־ לונגען טראגישען טויט פונ׳ם באוואוס־ טען סאציאליסטישען פיהרער מאיר לאנדאן, וועלכער איז זונטאג ביינאכט געשטארבען נאכדעם ווי ער איז איבער־ געפאהרען געווארען פון אן אויטאמאביל אויפ׳ן קארנער ערשטער עוועניו און 18־ טער גאס.

ווי עדות וועלכע האבען צוגעזעהען ווי אזוי דאס אונגליק האט פאסירט גיי־ בען איבער, איז עס געווען אונפארמייד־ ליך. דער אויטאמאביל איז געטריבען געווארען פון לואיס גרינשפאן וועלכער איז פארהאלטען געווארען אונטער 2,500 דאלאר ביייל ביז צו א פארהער דעם 11־ טען יוני.

ווען מאיר לאנדאן איז נאכ׳ן עקסידענט געבראכט געווארען אין בעל־ ווי הספיטאל, איז ער געווען ביים פולען באוואוסטזיין און ער האט די קאנ־ צע צייט גערעדט מיט זיין פרוי און פאר׳ן טויט האט ער געבעטען אז דער טרייבער פון דעם אויטאמאביל זאל ניט אנגעקלאגט ווערען.

די דאקטוירים האבען אויסגעפונען אז איג׳ם אומגליק זענען ביי לאנדאנען עטליכע ריפען צובראכען געווארען און די לונגען האבען זיך צוריסען.

נעכטען איז לאנדאן׳ס קערפער אפ־ געפיהרט געווארען פון מארג צו זיין היים.

די לויה וועט זיין מיטוואך (מאר־ גען) פון דער „פארווערטס״ נעביידע, א פאראדנג לויה ווערט ארגנזירט.

מאיר לאנדאן איז מיט 55 יאהר צוריק געבוירען געווארען אין רוסלאנד פון וואנען ער האט אין 1891 עמיגרירט נאך אמעריקע, וואו ער האט געשט־ דירט. אין 1898 איז איהם ערלויבט גע־ ווארען צו פראקטיצירען אלס אן אהוואו קאט, און צייט יענער צייט איז ער גע־ ווען זעהר אקטיוו אין דער ארבייטער און סאציאליסטישער באוועגונג.

לאנדאן איז געווען דער איינציגער אידיש־ סאציאליסטישער קאנגרעסמאן פון ניו־יארק, אינ׳ם לעצטען טערמין איז ער דורכגעפאלען.

דער פארשטארבענער איז געווען דער לאיער פון ארבייטער רינג און אויך פון פיעלע ארבייטער ארגאניזאציעס. ער איז באקאנט געווען אלס שטארקער סאציאליסטישער קעמפער.

שטארבט נאך אויפהער פון אויטאמאביל

בוקארעסט, יוני, 7, (איטא).

דער הייליגער סינאד אין רומעניען באשולדיגט דעם באריהמטען אנטיסע־ מיטישען אנפיהרער פראפעסאר קוזא אין אפיזורסות און גאט לעסטערונג.

דער סינאד ערקלעהרט, אז דער־ פראפעסאר האט אין זיינע פאמפלעטן דע־ רען וועלכע ער האט געהאלטען ביי די לעצטע וואהלען אין רומעניען באליידיגט יעצט דעם אמת׳ן פעקעל.

דער ציוניסטישער מעמאראנ־ דום צו דער נאציאנען ליגע

צוליעב דעם וואס דער ציוניסטי־ שער מעמאראנדום צו דער נאציאנען ליגע איז פון אונז ערהאלטען געווא־ רען צו שפעט צו קענען אריינגעהן אין היינטיגער צייטונג, וועט עס זיין געדרוקט מארגען.

ווארפען פאר אנטיזעמיטן גענען אידישען פראפעסאר.

בערלין, יוני, 7, (איטא).

די האנאווער טעכנישע שול האט אויסגעשלאסען צעהן סטודענטען דע־ פארהאלב זיי האבען אנגעפיהרט אן אנ־ טאציע גענען דעם אידישען פראפעסאר לענסיג.

די פעלקישע פארטיי האט געמאכט א פארשלאג אין פרייסישען דיעט, אז דער בילדונגס מיניסטער זאל אויסטרי־ איבן ווערען צו אנטזאגען פראפעסאר לענסיג, וועלכען זי באצייכענט אלס „צוישטערער פון דער דייטשער וויסענ־ שאפט״.

יוסף מייקעלסאן ע״ה

49 יאהר פון טוירנער עוועניו איז נעכ־ טען געשטארבען.

די לויה וועט זיין היינט 5.30 א זייגער נאכמיטאג פון איין האל.

אלע מיטגליעדער פון דער פרייד אוו איזראעל און לודים אולזלעדי זע־ נען אויפגעפאדערט צו קומען צו דער לויה אין צייט.

ביי אדרעס.

ב. סאנשיין, פרעזידענט.